

VSIA "Latvijas Jūras administrācija" valdei

VSIA "Latvijas Jūras administrācija"
kapitāla daļu turētāja gaidu vēstule
nākamajam 2024.-2027. gada vidēja
termiņa darbības stratēģijas periodam

Ar šo vēstuli Satiksmes ministrija kā VSIA "Latvijas Jūras administrācija" kapitāla daļu turētājs izsaka gaidas attiecībā uz VSIA "Latvijas Jūras administrācija" (turpmāk - arī LJA un Sabiedrība) darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem nākamajam 2024.-2027. gada vidēja termiņa darbības stratēģijas periodam.

1. Vispārējais stratēģiskais mērķis, pamatdarbības veidi, attīstāmās jomas.

Ar Ministru kabineta 2021. gada 10. februāra rīkojumu Nr. 79 "Par valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Jūras administrācija" vispārējo stratēģisko mērķi" ir noteikts Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis - nodrošināt tādu pakalpojumu sniegšanu un uzņēmuma darbību, kas veicinātu Eiropas reģiona mērogā konkurētspējīgas jūrniecības nozares izaugsmi, ilgtspēju un attīstību, piemērojot augstus vides, drošības un aizsardzības standartus. Noteiktais stratēģiskais mērķis ir aktuāls un atbilstošs Sabiedrības darbībai.

LJA funkcijas ir noteiktas Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 6. pantā, un Sabiedrības galvenie pamatdarbības veidi ir:

- kuģu reģistrācija un karoga valsts kuģu uzraudzība;
- ostas valsts kontroles, beramkravu kraušanas un bīstamo kravu pārvadāšanas drošības uzraudzība;
- kuģošanas sabiedrību un kuģu aizsardzības auditi, ostu aizsardzības auditi;
- jūrnieku grāmatiņu izdošana, jūrnieku sertificēšana, kvalifikācijas novērtēšana un reģistrēšana, jūrnieku profesionālās izglītības uzraudzība, jūrnieku mācību kursu instruktoru – vērtētāju sertificēšana un atzīto jūrnieku ārstu uzraudzība;
- hidrogrāfisko mērījumu veikšana, navigācijas karšu izstrāde un navigācijas publikāciju sagatavošana, kuģošanas drošības informācijas aprites nodrošināšana;
- Starptautiskās kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmas (turpmāk – SKLOIS) informācijas un tehnisko resursu funkcionalitātes uzturēšana un informācijas aprites nodrošināšana;
- dalība jūrniecību reglamentējošo normatīvo aktu projektu izstrādē sadarbībā ar Satiksmes ministriju.

2. Sabiedrības attīstības vai brieduma līmenis.

Sabiedrība dibināta 1994. gadā un šobrīd atrodas brieduma fāzē. Paredzams, ka Sabiedrības sniegto pakalpojumu klāsts saglabāsies vismaz līdzšinējā apjomā, kas tomēr varētu pieaugt atbilstoši starptautiskajam (gan reģionālā (EU), gan globālā līmeņa) regulējumam.

3. Sabiedrības klasifikācija (komerciāls vai nekomerciāls attīstības virziens).

Sabiedrība nav iekļauta vispārējā valdības sektorā un nesaņem valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu tai noteikto funkciju izpildei. Sabiedrības darbība pilnībā tiek finansēta no pašas ieņēmumiem. Valsts budžeta finansējumu Sabiedrība saņem, pildot deleģēšanas līgumu, kas noslēgts starp Satiksmes ministriju un Sabiedrību par SKLOIS informācijas un tehnisko resursu funkcionalitātes uzturēšanu un informācijas aprites nodrošināšanu.

Saskaņā ar noteikto kārtību par valsts kapitālsabiedrību grupēšanu, ņemot vērā to, ka Sabiedrības ieņēmumi no deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem un funkcijām veido aptuveni 90%, savukārt ieņēmumi no brīvā tirgū realizētajiem pakalpojumiem līdz 10%, Sabiedrība uzskatāma par no publiskas personas atkarīgu komerciālu kapitālsabiedrību. Atsevišķos Sabiedrības darbības segmentos pastāv konkurence ar jūrniecības nozares uzņēmumiem.

4. Sagaidāmā attīstība katrā no pamatdarbības jomām, lielie investīciju projekti, jauni attīstāmie darbības virzieni.

Sabiedrība savā darbībā ņem vērā Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (turpmāk – TAP 2027) tai skaitā jautājumos, kuros paredzēta Sabiedrības atbildība vai līdzatbildība.

Ievērojot TAP 2027 un īstenojot Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 6. pantā noteiktās funkcijas, turpmākajā Sabiedrības attīstības periodā LJA būtiskākajās pamatdarbības jomās sagaidāma šādu mērķu sasniegšana:

1. Jūrniekiem sniegto pakalpojumu un jūrniecības profesionālās izglītības uzraudzības jomā – nodrošināt virsnieku īpatsvara pieaugumu, kā arī Latvijas atrašanos IMO “Baltajā sarakstā”.

2. Kuģu reģistrācijas un karoga valsts uzraudzības jomā – nodrošināt Latvijas atrašanos Parīzes saprašanās memoranda (PMoU) “Baltajā sarakstā”, kā arī nodrošināt, ka kuģu skaits Kuģu reģistrā ir vismaz 45.

3. Ostas valsts kontroles funkciju izpildes jomā, kā arī ostu, terminālu, kravu aprites drošības uzturēšanas jomā – īstenot sistemātiskas un mērķtiecīgas, uz risku analīzi balstītas pārbaudes. tostarp, nodrošināt, ka:

3.1. aizturēto Latvijas karoga kuģu indekss atbilst Parīzes MoU vidējam indeksam;

3.2. inspekciju skaits bez aizrādījumiem Latvijas karoga kuģiem ir ne mazāks kā 50;

3.3. ārvalstu kuģu tehnisko pārbaužu skaits Latvijas ostās atbilst ES noteiktajam;

3.4. ostu termināļu aizsardzības uzraudzība tiek nodrošināta plānotajā apmērā.

4. Hidrogrāfijas dienesta pakalpojumu jomā – turpināt nodrošināt kvalitatīvus, augstas precizitātes un uzticamus jūras ģeotelpiskos datus, veicot hidrogrāfisko mērījumu ikgadējo apjomu ne mazāk kā 350 km².

5. Līdzdalība starptautisko organizāciju darbā, normatīvā regulējuma izstrāde un ieviešana, kā arī pastāvīga kompetences uzturēšana un paaugstināšana sekmē to, ka nozares dalībnieki un organizācijas augsti novērtē un atzīst Sabiedrības kompetenci un ekspertīzi.

Ņemot vērā, ka Sabiedrība sniedz pakalpojumus un realizē produktus gan Latvijas Republikā, gan starptautiskā līmenī, Sabiedrības interesēs ir nodrošināt pēc iespējas plašāku un daudzpusīgāku klientu un sadarbības partneru loku, tādā veidā veicinot nozares izaugsmi un attīstību. Ievērojot nozares starptautisko raksturu un regulējumu, pakalpojumu un produktu kvalitātei jābūt atbilstošai starptautiski noteiktiem standartiem un pamatprincipiem. Kuģošanas drošībai, vides aizsardzībai, ilgtspējībai, atklātai un labai uzņēmējdarbības praksei atbilstoša

darbības stratēģija ir galvenais stūrakmens Sabiedrības darbībā.

Kvalitatīvai LJA funkciju izpildei Sabiedrība nodrošina atbilstošus resursus, tai skaitā tai jāturpina attīstīt kompetentu un augsti kvalificētu ekspertu komanda, lai varētu sniegt pamatotu viedokli, tostarp aizstāvēt Latvijas Republikas intereses starptautiskajos forumos, globālā un reģionālā līmenī, sekmētu Sabiedrības un Latvijas starptautisko atpazīstamību, kā arī veicinātu nozares izaugsmi lokāli.

Sabiedrībai jāuztur un jāattīsta tehniskais aprīkojums, tehnoloģijas un mūsdienīgi tehniskie risinājumi, tostarp, jāveic investīcijas peldlīdzekļos, mērījumu kompleksos.

Vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Sabiedrībai jāpievērš liela nozīme sniegto pakalpojumu un produktu kvalitātei, pieejamībai, nozares attīstībai un izaugsmei.

Jūrniecības nozarē viena no lielākajām aktualitātēm pēdējos gados un arī tuvākajā nākotnē būs sniegto pakalpojumu digitalizācija. Novērojams, ka digitalizācija, elektroniska datu un dokumentu aprīte, jaunu pakalpojumu radīšana un sniegšana elektroniskajā vidē tuvākajos gados noteiks nozares kopējos attīstības virzienus. Jūrniecības nozarei un Sabiedrībai nepieciešams stratēģiskajos attīstības virzienos iekļaut digitalizācijas, datu daudzkārtējas izmantošanas, savietojamības un apmaiņas risinājumus, lai nodrošinātu birokrātijas mazināšanu un sniegto pakalpojumu efektivitātes paaugstināšanu. Pāreja uz digitālajiem dokumentiem: gan sertifikātiem un apliecībām kuģiem un jūrniekiem, gan kopumā pārraudzītajā nozarē, elektroniska datu aprīte un ziņošanas formalitāšu kārtošana ostās, starp institūcijām un privāto sektoru, kā arī pāreja uz mūsdienīgiem un jauniem ģeotelpisko datu un produktu standartiem jāizvirza kā prioritāri pasākumi. Sabiedrībai digitalizācijas projekta īstenošanai meklēt iespējas piesaistīt ārvalstu fondu līdzfinansējumu vai pašu finansējumu.

5. Kapitāla daļu turētāja finanšu gaidas (darbība ar peļņu/bez, dividendes, jauni instrumenti/akcijas).

Tā kā Sabiedrība uzskatāma par valsts atkarīgu nekomerciālu kapitālsabiedrību, maksimāla peļņa finanšu jomā netiek izvirzīta kā pašmērķis. Sabiedrībai jāturpina sniegt pakalpojumus galvenokārt Latvijas ostās un tajās ienākošajiem kuģiem, kas nodrošina kravu plūsmu uz Latvijas ostām un no tām.

Pēdējo gadu laikā Sabiedrības darbību ietekmē dažādu faktoru kopums, tostarp ģeopolitiski faktori un konkurence ar kaimiņvalstu tranzīta ceļiem, tādēļ Sabiedrībai, ar saviem resursiem jārikojas kā krietnam un rūpīgam saimniekam, jācenšas panākt pēc iespējas lielāku efektivitāti. Ņemot vērā ieņēmumu struktūru (aptuveni 70% ir no maksas par navigācijas pakalpojumiem), Sabiedrībai nepieciešams nodrošināt tādus finanšu rādītājus, lai spētu finansēt savu darbību un attīstību. Lielas peļņas gūšana nozīmētu kopējā tranzīta sektora konkurētspējas mazināšanu. Savā darbībā Sabiedrībai nepieciešams nodrošināt stabilu spēju segt savas īstermiņa un ilgtermiņa saistības, pozitīvu EBITDA un naudas plūsmu. Sabiedrībai stratēģijas periodā jānodrošina vismaz šādi sasniedzamie finanšu stabilitātes rādītāji :

- Nodrošināt uzņēmuma apgrozījuma pieaugumu par vismaz 3% gadā, 2027.gadā uzņēmuma apgrozījums sasniedz 5 000 000 EUR (apgrozījums 2023.gadā 4 500 000 EUR)
- Nodrošināt, ka pārskata gada peļņa katru pārskata gadu ir pozitīva un 2027.gadā tā sasniedz vismaz 100 000 EUR (2023. gadā zaudējumi 222315 EUR).
- Nodrošināt pašu kapitāla rentabilitāti (ROE) 2027.gadā ne mazāk kā 1,98 (2023.gadā atdeve bija -5%).

- Nodrošināt, ka likviditāte ir ne zemāk kā 2.

Papildus sabiedrībai jānodrošina pakalpojumu eksporta ieņēmumu pieaugums vismaz 20% apmērā, salīdzinot ar 2023.gadu, šādos pakalpojumos:

- Ieņēmumi no elektronisko jūras navigācijas karšu izplatīšanas caur karšu izplatīšanas centru PRIMAR (2023.gadā EUR 215609).

Dividenžu izmaksas apmērs vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā plānots atbilstoši Ministru kabineta 2022.gada 25.janvāra noteikumos Nr.72 “Kārtība, kādā tiek prognozēti, noteikti un veikti maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu” paredzētajam apjomam.

6. Horizontālo politiku mērķi (vides, ilgtspējas, korporatīvās pārvaldības, sociālās atbildības, pētniecības un attīstības u. tml.). Citi mērķi, piemēram, klientu apmierinātības indekss, korporatīvās pārvaldības līmenis (indekss).

LJA arī turpmāk savā darbībā jāievēro Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) un Baltijas korporatīvā pārvaldības institūta vadlīnijās ietvertie labas korporatīvās pārvaldības principi. Tāpat jāievēro un jānodrošina LJA darbības atbilstība Korporatīvās pārvaldības kodeksam, Publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijās noteiktajiem principiem.

Turpināt nodrošināt sabiedrības informētību un izglītošanu jūrniecības jomā, tāpat sniegt informāciju esošajiem un potenciālajiem klientiem par aktuālajiem aspektiem nozares regulējumā.

Sabiedrībai jāveicina klientu apmierinātības indeksa stabilitātes paaugstināšana, jā rūpējas par apkārtējo vidi, lai samazinātu savas darbības negatīvo ietekmi. Sabiedrībai jāizstrādā ietekmes uz vidi novērtējums un rīcības plāns, kā arī reizi gadā jāapkopo informācija par datu monitoringu un vides mērķu sasniegšanu (piemēram, elektroenerģijas patēriņš, siltumenerģijas patēriņš, papīra izmantošana un patērētā apjoma samazināšana, atkritumu apsaimniekošana).

Sabiedrībai jāturpina īstenot atbildīga darba devēja politika un darbinieku vērtības uzturēšana (kvalifikācija, profesionalitāte, darba drošība, darba aizsardzība, darba vide).

Sabiedrībai nepieciešams veikt vides piekļūstamības novērtējumu attiecībā uz tās ofisa telpām.

Tai jātiecas periodiski veikt ilgtspējas indeksa novērtējumu un salīdzināt to ar citiem uzņēmumiem, lai pārņemtu labāko praksi.

Sabiedrībai vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā jānodrošina informācijas publiskošana sabiedrības tīmekļa vietnē, kā arī paziņojuma par korporatīvo pārvaldību un nefinanšu paziņojuma sagatavošana atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58. pantam.

Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāve
VSIA “Latvijas Jūras administrācija”

I.Strautmane

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU